

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého, soudce Davida Hipšra a soudkyně Jiřiny Chmelové v právní věci žalobkyně: **České přístavy, a.s.**, se sídlem Jankovcova 1627/16a, Praha 7, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 81/11, Praha 5, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **GasNet, s.r.o.**, se sídlem Klíšská 940/96, Ústí nad Labem, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 27. 11. 2025, č. j. 41 A 77/2025-74,

t a k t o :

- I. Návrh žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **se z a m í t á .**
- II. Žalobkyni **se u k l á d á** povinnost, aby ve lhůtě tří dnů od právní moci tohoto usnesení zaplatila soudní poplatek ve výši **1 000 Kč** za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Městský úřad Mělník rozhodnutím ze dne 31. 3. 2025, č. j. MUME-2698/VYS/25/PAPR, jakožto vyvlastňovací úřad rozhodl o omezení vlastnického práva žalobkyně zřízením věcného břemene distribuční soustavy k pozemku parc. č. 2329/20 v k. ú. Mělník dle geometrického plánu č. 9613-220192/2022. Toto věcné břemeno je potřebné pro realizaci veřejně prospěšné stavby „REKO VTL DN 150 Mělník-most“. K dané stavbě se vztahuje územní rozhodnutí o umístění stavby ze dne 29. 6. 2021, č. j. 4843/VYS/21/HETE, a rozhodnutí o prodloužení platnosti rozhodnutí o umístění stavby ze dne 10. 5. 2023, č. j. MUME-3696/VYS/23/HETE. Stavebníkem je osoba zúčastněná na řízení (vyvlastnitel). O omezení vlastnického práva vyvlastňovací úřad rozhodl podle § 24 odst. 3 písm. a) bodu 3 zákona č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), ve znění účinném do 30. 6. 2023, s odkazem na § 170 odst. 1 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění účinném do 30. 6. 2023, ve spojení s § 3 odst. 1 zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury (liniový zákon), ve znění účinném do 30. 6. 2023. Proti rozhodnutí vyvlastňovacího úřadu podala žalobkyně odvolání, které

žalovaný rozhodnutím ze dne 29. 7. 2025, č. j. 103560/2025/KUSK, zamítl. Rozhodnutí žalovaného pak žalobkyně napadla žalobou u Krajského soudu v Praze, který předně žalobě nepřiznal odkladný účinek (usnesení ze dne 26. 9. 2025, č. j. 41 A 77/2025-42) a následně ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

[2] Žalobkyně (stěžovatelka) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. V jejím rámci také navrhla kasační stížnosti přiznat odkladný účinek. Příčné trasování plynovodu přes její pozemek znemožní jakékoliv jeho další využití. Zásah do dotčeného pozemku je s ohledem na jeho tvar a umístění neproporcionální, praktická budoucí nevyužitelnost pozemku bude nulová (podstatně omezená). Nepřiznání odkladného účinku může mít velmi závažné dopady do jejího vlastnického práva k dotčenému pozemku v případě, pokud osoba zúčastněná na řízení již započne se stavebními pracemi. V důsledku stavebních zásahů může dojít ke snížení únosnosti terénu a omezení budoucí výstavby a rozvoje přístavní infrastruktury. Plynovod také oslabuje ochrannou a protipovodňovou funkci přístavního území. Pozdější náprava by byla neúměrně obtížná (ne-li nemožná) a nákladná. Vykonatelnost napadeného rozsudku by tak vedla k bezprostředním a převážně nevratným zásahům do vlastnického práva stěžovatelky. Přiznáním odkladného účinku nemůže dojít k žádné újmě pro osobu zúčastněnou na řízení, ani se nedotkne nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob. Osoba zúčastněná na řízení totiž na výstavbu záměru nijak nespěchala (musela požádat o prodloužení platnosti územního rozhodnutí). Pokud pro ni od roku 2021 nebylo zásadní, aby postoupila v procesu provedení záměru, nemůže znamenat žádnou újmu ani to, že potenciální provedení bude odsunuto do doby rozhodnutí o kasační stížnosti. O újmě tak už jenom s ohledem na její „liknavý přístup“ nelze hovořit. Přiznání odkladného účinku pak podle stěžovatelky ani není v rozporu s veřejným zájmem; je naopak v souladu s ochranou veřejného zájmu na provozu a rozvoji přístavu.

[3] Osoba zúčastněná na řízení ani žalovaný se k návrhu nevyjádřili.

[4] Nejvyšší správní soud v projednávané věci předesílá, že kasační stížnost nemá odkladný účinek ze zákona (§ 107 odst. 1 s. ř. s.). Byť jde v dané věci o omezení vlastnického práva a přezkum rozhodnutí, které má zásadní právní důsledky pro stěžovatelčino ústavně garantované subjektivní právo, samo o sobě to nemůže být dostatečným důvodem pro (paušální) přiznávání odkladných účinků ve všech případech vyvlastnění. Je rozhodnutím zákonodárce, že takový účinek přiznal *ex lege* (pouze) žalobám proti rozhodnutí o vyvlastnění, navíc s výjimkou věcí dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací (usnesení NSS ze dne 4. 9. 2019, č. j. 1 As 176/2019-43, bod 13). Soud tak na základě § 2 odst. 4 a § 4 liniového zákona může přiznat kasační stížnosti odkladný účinek pouze na návrh žalobce. Podle zmíněných ustanovení lze odkladný účinek kasační stížnosti přiznat, pokud i) žalobce podá návrh společně s kasační stížností, ii) žalobce je závažně ohrožen ve svých právech, iii) přiznání odkladného účinku se nedotkne nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob, a iv) přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem. Uvedené podmínky musí být naplněny kumulativně. Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti tam, kde kasační stížnost nemá odkladný účinek ze zákona, je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět

pokračování

jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno

[5] Stěžovatelka návrh podala společně s kasační stížností, a první zmíněná podmínka je tak splněna. Nejvyšší správní soud se tak zabýval druhou z uvedených podmínek, tedy tím, zda je stěžovatelka závažně ohrožena ve svých právech. I pro posouzení této podmínky je třeba zdůraznit obecná východiska judikatury tohoto soudu, podle nichž povinnost tvrdit a osvědčit vznik újmy nezbytné pro přiznání odkladného účinku (v této věci závažné ohrožení na svých právech) má stěžovatelka (např. usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012-32, či ze dne 23. 1. 2014, č. j. 6 Ads 99/2013-11). Stejně tak i zde platí, že důvodem pro přiznání odkladného účinku může být jen intenzivní (závažné) ohrožení práv (např. usnesení NSS ze dne 8. 10. 2025, č. j. 5 As 199/2025-51).

[6] V návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatelka vychází z toho, že by k bezprostředním a nevratným zásahům do jejích práv vedla vykonatelnost napadeného rozsudku. K tomu nicméně Nejvyšší správní soud předesílá (a to bez znalosti správního spisu, který mu doposud nebyl předložen), že nyní projednávaná věc se svou povahou primárně týká omezení vlastnického práva, a nikoliv oprávnění osoby zúčastněné na řízení přikročit k provádění záměru. Jinak řečeno, není zřejmé, že právě nyní napadené rozhodnutí je pro osobu zúčastněnou na řízení tím titulem, na základě kterého již může k provedení záměru přistoupit. Krajský soud navíc odkladný účinek žalobě stěžovatelky nepřiznal, tedy vykonatelnost napadeného rozsudku krajského soudu nemůže být ani v tomto směru klíčová. Na druhou stranu je nicméně třeba připustit, že odkladný účinek kasační stížnosti lze přiznat nejen ve vztahu k rozsudku krajského soudu, nýbrž také ve vztahu ke správnímu rozhodnutí (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019-38, č. 4039/2020 Sb. NSS). Dostatečnými pro přiznání odkladného účinku však nemohou být ani další stěžovatelkou v návrhu tvrzené důvody.

[7] Stěžovatelka návrh na přiznání odkladného účinku odůvodňuje především tím, že pokud osoba zúčastněná na řízení započne se stavebními pracemi, bude obtížné, případně dokonce nemožné, navrátit věc do předešlého stavu. Nejvyšší správní soud v tomto ohledu prvé řadě upozorňuje na to, že stěžovatelka ve svých tvrzeních o nemožnosti navrátit věc do předešlého stavu není dostatečně konkrétní. Pouze v obecné rovině uvádí potenciální výkopy, uložení vedení, zemnicí pásy, objekty katodické ochrany a zásahy do podloží. Podle stěžovatelky těmito opatřeními dojde ke snížení únosnosti terénu, omezení budoucí výstavby a rozvoje přístavní infrastruktury a oslabení ochranné a protipovodňové funkce přístavního území. Nijak však neupřesňuje (a ani nedokládá) intenzitu těchto zásahů a ani to, proč konkrétně by zásahy v takové intenzitě (nevratně) poškodily její pozemek. V tomto ohledu pak není relevantní ani spekulace o potenciální budoucí výstavbě a rozvoji přístavní infrastruktury, kterému má případné zahájení prací podle ní do budoucna zabránit. V převážně obecné rovině svých tvrzení, které navíc nijak neosvědčila, stěžovatelka setrvala i přesto, že jí již krajský soud ve shora označeném usnesení, kterým zamítl její návrh na přiznání odkladného účinku žalobě, blíže vysvětlil, proč v dané věci neshledal závažné ohrožení jejích práv, které by mělo být dostatečné pro přiznání odkladného účinku. Stejně tak se již i krajský soud v odkazovaném usnesení vyjádřil i k obavám stěžovatelky týkajícím se navrácení v předešlý stav. Ani v tomto směru však stěžovatelka v návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nic bližšího

neuvádí (návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svým obsahem v podstatě totožný s návrhem na přiznání odkladného účinku žalobě). Lze dodat, že i pokud by rozhodnutí o vyvlastnění v důsledku soudního přezkumu neobstálo (a žádost osoby zúčastněné na řízení by byla v konečném důsledku zamítnuta), bylo by nutné, aby právě osoba zúčastněná na řízení případně navrátila věci do předešlého stavu. Je tak především na jejím uvážení, nakolik by případné navrácení do předešlého stavu bylo obtížné.

[8] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že v dané věci není naplněna podmínka spočívající v závažném ohrožení stěžovatelky v jejích právech. Nezabýval se proto již zbylými kritérii a podle § 107 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. a § 4 liniového zákona a kasační stížnosti odkladný účinek nepřiznal. Lze navíc dodat, že k projednání samotné kasační stížnosti Nejvyšší správní soud přistoupí přednostně (§ 2 odst. 2 liniového zákona). Tímto usnesením soud nepředjímá, jak rozhodne ve věci samé. Lze dodat, že usnesení o odkladném účinku s ohledem na svůj procesní charakter nezakládá překážku věci rozhodnuté, a proto v případě posunu ve skutkových okolnostech lze o návrhu na přiznání odkladného účinku rozhodnout i opětovně, stejně jako lze již přiznaný odkladný účinek i bez návrhu zrušit, odpadnou-li v mezidobí důvody pro jeho přiznání (§ 73 odst. 5 s. ř. s.).

[9] Druhým výrokem tohoto usnesení Nejvyšší správní soud uložil stěžovateli zaplatit soudní poplatek. Povinnost zaplatit soudní poplatek v souvislosti s návrhem na přiznání odkladného účinku vzniká až rozhodnutím soudu o tomto návrhu. Poplatek je splatný do tří dnů od právní moci tohoto usnesení (§ 7 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích). Podle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou citovaného zákona, činí výše soudního poplatku 1 000 Kč. Soudní poplatek lze zaplatit bezhotovostně převodem na účet soudu číslo 3703-46127621/0710, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný variabilní symbol, který byl přidělen pro identifikaci platby, je 1070425825.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. ledna 2026

Milan Podhrázký
předseda senátu